

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני

(30 בנובמבר – 6 בדצמבר 2016)

טקס פתיחת הוועידה השביעית של פתח בראמאללה בראשות אבו מאזן (ופא, 29 בנובמבר 2016)

עיקרי המסמך

- השבוע נמשכו גילויי הטרור העממי ביהודה ושומרון (ידוויי אבנים, השלכת בקבוקי תבערה), ללא אירועים חריגים.
- בראמאללה התקיימה השבוע הוועידה השביעית של פתח (29 בנובמבר-4 בדצמבר). אבו מאזן נבחר מחדש למנהיג התנועה. בנאומו הציג אבו מאזן את עיקרי התוכנית המדינית של פתח ובה המשך המאבק נגד ישראל בזירה הבינלאומית וחיזוק "ההתנגדות העממית" המתבצעת, לטענתו, בדרכי שלום. בבחירות לוועדה המרכזית של פתח זכה מחנה אבו מאזן לשליטה מוחלטת וכמעט אין בה דריסת רגל למתנגדיו, לנציגי הדור הצעיר, לנציגים מהרצועה, לנציגי מחוז ירושלים ולנשים.
- "ההתנגדות העממית" שאבו מאזן קרא לחיזוקה הינה אסטרטגיה של פתח והרשות הפלסטינית, שעליה הוחלט בוועידה השישית של פתח. אסטרטגיה זו אינה מחאה שקטה ונטולת אלימות כפי שטוען אבו מאזן. במסגרתה נעשה שימוש מאסיבי באלימות ובטרור בעיקר באמצעות סכינים, כלי רכב, אבנים ובקבוקי תבערה. משמעות המשך אימוץ ואף חיזוק אסטרטגיה זו היא **מתן לגיטימציה של אבו מאזן, פתח והרשות הפלסטינית לפיגועי הטרור העממי נגד ישראל.**

הפגנות, עימותים והפרות סדר

■ השבוע נמשכו גילויי הטרור העממי ללא אירועים חריגים. בלטו השלכת בקבוקי התבערה ויידוי האבנים. להלן מספר אירועים בולטים:

• **5 בדצמבר 2016** – בפעילות סיכול שערכו כוחות הביטחון הישראליים **בחברון** נתפסו אמצעי לחימה רבים וחומרי הסתה. בין השאר נמצאו אקדח, רובה ציד קצוץ קנה, ואפוד מגן של צה"ל. שני חשודים אב ובנו נעצרו לחקירה (דוברות משטרת מחוז ש"י, 5 בדצמבר 2016).

• **5 בדצמבר 2016** – אבנים יודו לעבר כלי רכב **בחוארה** (דרומית לשכם). נהגת כלי הרכב נפצעה באורח קל (הצלה יהו"ש, 5 בדצמבר 2016)

• **3 בדצמבר 2016** – פלסטינים יידו אבנים לעבר ניידת משטרה **סמוך לא-טור במזרח ירושלים**. לא היו נפגעים. נזק נגרם לניידת המשטרה (דף הפייסבוק צבע אדום, 3 בדצמבר 2016).

• **1 בדצמבר 2016** – בקבוק תבערה הושלך לעבר כלי רכב שחלפו **דרומית לעופרה**. לא היו נפגעים. נערכו סריקות לאיתור המשליכים (דף הפייסבוק צבע אדום, 1 בדצמבר 2016).

• **1 בדצמבר 2016** – אבנים יודו לעבר כוחות משמר הגבול **סמוך לכיכר אדם** (צפונית לירושלים). שני לוחמים נפגעו באורח קל ופונו לבית החולים (דף הפייסבוק צבע אדום, 1 בדצמבר 2016).

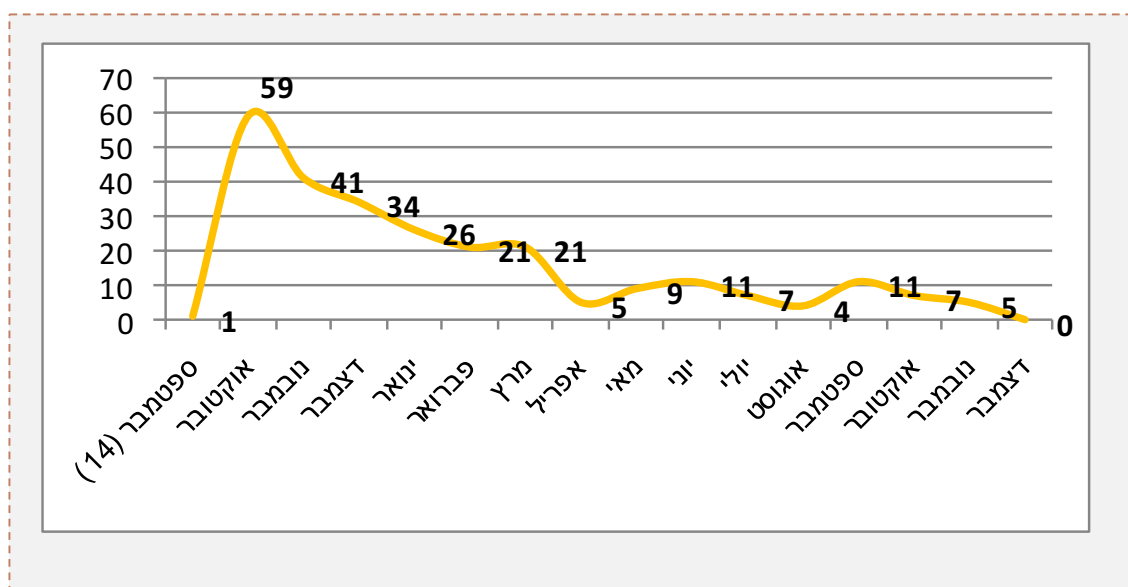
• **30 בנובמבר 2016** – בקבוק תבערה הושלך לעבר כוח צה"ל **סמוך לכביש עוקף חוסאן**, שליד ביתר. לא היו נפגעים. נערכו סריקות לאיתור משליכי בקבוק התבערה (דף הפייסבוק צבע אדום, 03 בנובמבר 2016).

• **30 בנובמבר 2016** - בקבוק תבערה הושלך לעבר כלי רכב **בכביש ירושלים גוש עציון** דרומית לאלח'דר. לא היו נפגעים (דף הפייסבוק צבע אדום, 30 בנובמבר 2016).

• **29 בנובמבר 2016** – אבנים יודו לעבר אוטובוס **סמוך לצומת עזון בשומרון**. כמו כן יודו אבנים לעבר אוטובוס **בכביש גוש עציון חברון** סמוך לבית אמר. לא היו נפגעים. נגרם נזק לאוטובוס (דף הפייסבוק צבע אדום, 29 בנובמבר 2016).

• **29 בנובמבר 2016** – שלושה בקבוקי תבערה הושלכו לעבר עמדת צה"ל **סמוך לבית אל**. לא היו נפגעים. נערכו סריקות לאיתור מבצעי הפיגוע (דף הפייסבוק צבע אדום, 29 בנובמבר 2016).

פיגועים משמעותיים בשנה האחרונה

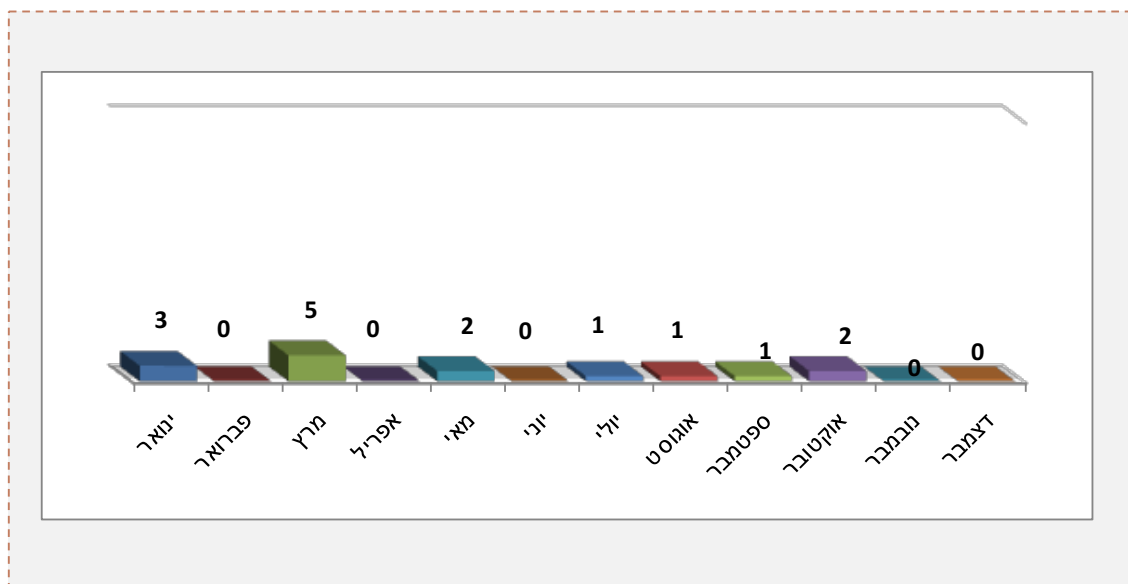

דרום ישראל

ירי רקטות לעבר ישראל

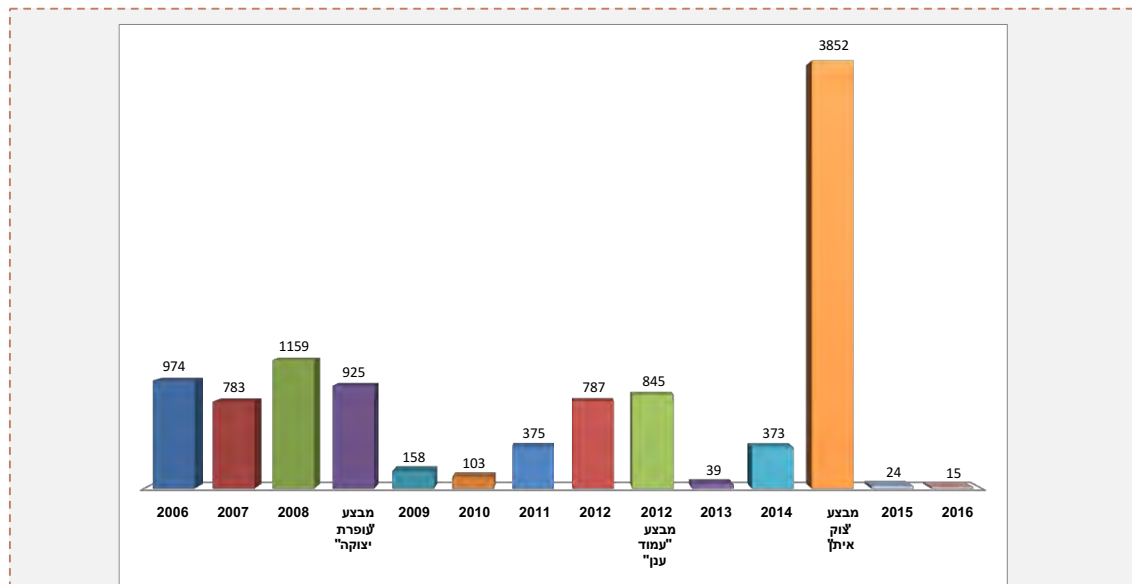
■ במהלך השבוע לא אותרו נפילות רקטות בשטח ישראל.

נפילות רקטות בחתך חודשי במהלך 2016

¹ נתונים אלה אינם כוללים ירי פצצות מרגמה. כמו כן לא נכללות בהם נפילת רקטות בשטח רצועת עזה.

נפילות רקטות בחתך שנתי

עימותים בקרבת גדר הגבול

■ במהלך השבוע היו מספר אירועים על גבול ישראל רצועת עזה:

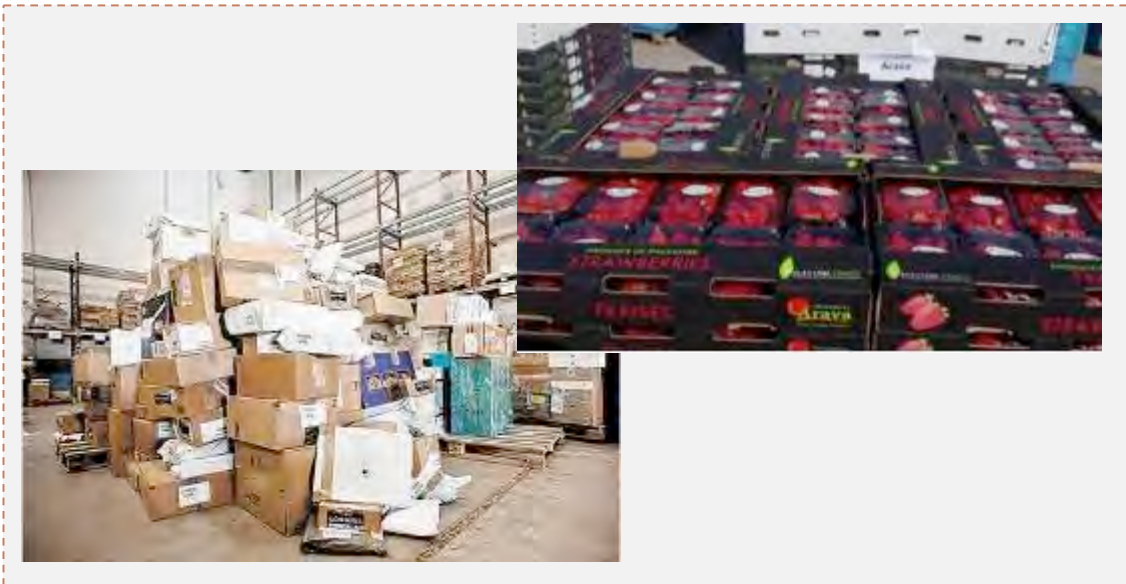
- **3 בדצמבר 2016** – כוחות צה"ל עצרו פלסטיני, שהגיע לישראל מרצועת עזה בדרך הים. הפלסטיני, שלא היה חמוש, נעצר סמוך לזיקים והועבר לחקירה (דף הפייסבוק צבע אדום, 3 בדצמבר 2016).
- **2 בדצמבר 2016** – פלסטינים מרצועת עזה התקרבו לגדר הביטחון סמוך לכפר עזה. כוח צה"ל הגיע למקום והם נמלטו חזרה לשטח רצועת עזה (דף הפייסבוק צבע אדום, 2 בדצמבר 2016).
- **1 בדצמבר 2016** – כלי התקשורת הפלסטינים דיווחו כי צעיר פלסטיני נפצע בראשו מאש כוחות צה"ל סמוך למוצב נחל עוז (פאל טודיי, 2 בדצמבר 2016).

רצועת עזה

פעילות במעברים הישראליים ברצועה

■ יחידת מתאם פעולות הממשלה בשטחים פרסמה את היקף הסחורות שעברו במעבר כרם שלום בין התאריכים 27 בנובמבר- 2 בדצמבר 2016. על פי הדיווח עברו בימים אלו 229 טונות ציוד רפואי, 66 טונות תוצרת חקלאית כ-82 אלף טונות חומרי בנייה, כ-13 אלף טונות מוצרי מזון, כ-4.7 מיליון ליטר דלק, ו-1,282 טונות גז (דף הפייסבוק בערבית של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, 5 בדצמבר 2016). כמו כן העבירה ישראל דרך מעבר כרם שלום ארבע טונות של תות שדה מצפון הרצועה המיועד לשווקים באירופה לקראת חג המולד (דף הפייסבוק בערבית של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, 1 בדצמבר 2016).

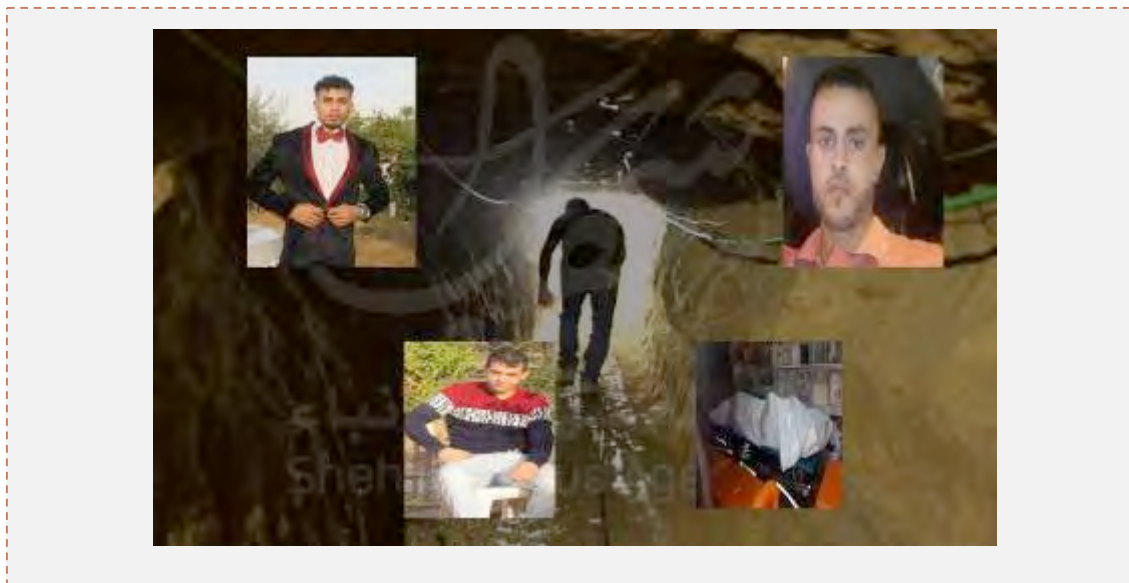
■ במעבר ארז, חודשה לאחרונה הכנסת הדואר לרצועת לאחר הפסקה בת מספר חודשים. ההפסקה היתה בעקבות ניסיונות הברחה של ציוד, שהכנסתו לרצועה נאסרה, באמצעות משלוחי דואר (דף הפייסבוק בערבית של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, 4 בדצמבר 2016).

מימין: משלוח תות שדה מצפון הרצועה, המיועד לשווקים באירופה (דף הפייסבוק בערבית של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, 1 בדצמבר 2016) משמאל: חידוש הכנסת חבילות דואר לרצועה דרך מעבר ארז (דף הפייסבוק בערבית של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, 4 בדצמבר 2016)

הצפת מנהרות על ידי מצרים

■ צבא מצרים הציף ב-26 בנובמבר 2016 שלוש מנהרות הברחה בגבול מצרים רצועת עזה באזור רפיח. בעקבות כך נלכדו במנהרות עשרים פלסטינים. צוותי הצלה הצליחו לחלץ 16 מהם. ארבעה נותרו לכודים והקשר עמם אבד. כמה ימים לאחר מכן נמצאו גופותיהם (צפא, 4 בדצמבר 2016).

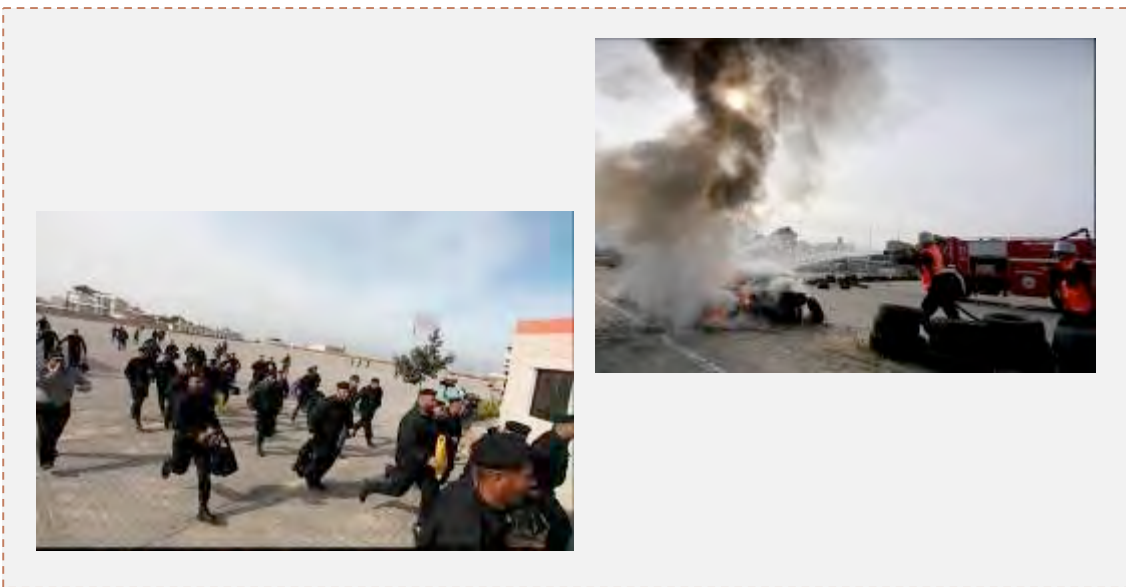

שלושה מבין ארבעת הפלסטינים, שנהרגו במנהרה שהוצפה על-ידי צבא מצרים בגבול סיני-רפיח (חק, 4 בדצמבר 2016).

■ חמאס גינתה את צבא מצרים על כך שהציף מנהרות בגבול וגרם למותם של ארבעה פלסטינים . לדברי חמאס לא הייתה כל הצדקה לנקוט בצעדים המסוכנים הללו כלפי תושבי הרצועה. חמאס קראה לשלטונות מצרים לפתוח את מעבר רפיח באופן קבוע (קדס.פרס, 5 בדצמבר 2016).

תרגיל חירום של מנגנוני הביטחון של חמאס ברצועת עזה

■ **משרד הפנים ברצועת עזה ערך תרגיל חירום רחב היקף המדמה תקיפה מהאוויר בו נטלו חלק כלל מנגנוני הביטחון.** התרגיל כלל פינוי מטות ומפקדות צבאיים, פריסה נרחבת של כוחות הביטחון, ירי וקולות פיצוץ, ותנועה אינטנסיבית של כלי רכב כיבוי ומשטרה. לדברי **איאד אלבזם, דובר משרד הפנים בעזה**, נועד התרגיל להכין את כוחות הביטחון ברצועה לכל תרחיש חירום (אתר משרד הפנים בעזה, 4 בדצמבר 2016). **עיתון אלרסאלה של חמאס** הבליט את דבר קיום התרגיל הצבאי בעמוד הראשי שלו תחת הכותרת "מוכנים" (אלרסאלה, 5 בדצמבר 2016).

תרגיל החירום שקיימה חמאס (דף הפייסבוק אלרסאלה נט, 4 בדצמבר 2016)

העיתון אלרסאלה של חמאס מבליט את התרגיל הצבאי בעמוד הראשון תחת הכותרת "מוכנים" (אלרסאלה, 5 בדצמבר 2016)

"תאונות עבודה" בזרוע הצבאית של חמאס

■ הזרוע הצבאית של חמאס דיווחה על מותו של **אחמד עטיה מנצור**, המכונה **אבו אלחסנא**, מג'באליא כתוצאה מפיצוץ רימון בצפון רצועת עזה (אתר גדודי עז אלדין אלקסאם, 5 בדצמבר 2016) פעיל נוסף של הזרוע הצבאית של חמאס נהרג ממכת חשמל בזמן שעבד באחת המנהרות במזרח ח'אן יונס. הזרוע הצבאית הודיעה על מותו "במהלך עבודה באחת ממנהרות ההתנגדות" בעבסאן החדשה, שבמזרח ח'אן יונס (אתר גדודי עז אלדין אלקסאם, 4 בדצמבר 2016)

מימין: עבד אלרחמן ערפאת שנהרג ממכת חשמל (אתר גדודי עז אלדין אלקסאם, 4 בדצמבר 2016). משמאל: אחמד מנצור (אתר גדודי עז אלדין אלקסאם, 5 בדצמבר 2016).

תהלוכה צבאית של בני נוער

■ תלמידי הפתוה (תוכנית הלימודים הסמי-צבאית של ילדי רצועת עזה), ערכו תהלוכה "צבאית" תחת הכותרת "מצריח עזה אל צריח אלאקצא". התהלוכה נערכה במחנה הפליטים אלנציראת שבמרכז הרצועה. בתהלוכה השתתפו קצינים בכירים של מנגנוני הביטחון ובכירי חמאס. במהלך התהלוכה ביצעו התלמידים מסדר עם רובי עץ, הניפו את דגלי פלסטין והציבו דגם של מגן דוד שבמרכזו נעוצה סכין.

מימין: תלמידי אלפתוה עם רובים מעץ במהלך המצעד. משמאל: מגן דוד ובמרכזו נעוצה סכין עם דגל פלסטין. למטה: תלמידי אלפתוה מניפים שלט "מצריח עזה אל צריח אלאקצא... פתוה במחוז (מחנות) המרכז" (PALINFO, 5 בדצמבר 2016).

פעילות למען האסירים

■ ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין ארגן תפילת יום שישי המונית מול מטה הצלב האדום בעיר עזה כאות תמיכה באסירים שובתי הרעב בבתי הכלא הישראליים. **ח'אלד אלבטש בכיר הג'האד האסלאמי**, שנשא דברים באירוע הטיל על ישראל את האחריות למצבם של האסירים בבתי הכלא ובבתי החולים בישראל ואמר כי ישראל תשלם את המחיר אם היא תביא למותם של האסירים (פאל טודיי, 2 בדצמבר 2016).

■ עצרת נוספת לשחרור אסירים שובתי הרעב קיים הג'האד האסלאמי בפלסטין מול מטה הצלב האדום בעזה ב-5 בדצמבר 2016. בעצרת השתתף גם **אסמאעיל רצ'ואן, בכיר חמאס**, שקרא לזרועות הצבאיות של שני הארגונים **לחטוף חיילים ישראלים** כדי לשחרר את האסירים הפלסטינים (סמא ניוז, 5 בדצמבר 2106).

מימין: בכיר הג'האד האסלאמי בפלסטין ח'אלד אלבטש מנהל את תפילת יום השישי סמוך למטה הצלב האדום (פאלטודי, 2 בדצמבר 2016). משמאל: אסמאעיל רצ'ואן נואם במהלך העצרת מול מטה הצלב האדום בעזה (פאלטודי, 5 בדצמבר 2016)

הרשות הפלסטינית

הוועידה השביעית של פתח

■ **ב-29 בנובמבר 2016 נפתחה הוועידה השביעית של תנועת פתח בראמאללה (הוועידה שישית של פתח נערכה ב-2009 בבית לחם) הוועידה התסיימה ב-4 בדצמבר. בוועידה לקחו חלק 1,320 חברי פתח מיהודה ושומרון, מרצועת עזה (כ-280) ומהפזורה הפלסטינית. בטקס הפתיחה של הוועידה השתתפו נציגי חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין² ונציגי פרלמנטים ומדינות שונות (כשישים משלחות מ-28 מדינות ביניהן מצרים, ירדן, סין, שבדיה, אירלנד, כווית ועוד).**

■ **עם פתיחת הוועידה נבחר אבו מאזן מחדש ל"מנהיג הכללי של תנועת פתח".** אבו מאזן נשא בפני באי הוועידה נאום בן שלוש שעות, שבו הציג את עיקרי התוכנית המדינית של פתח, שיבח את הישגי הפלסטינים בזירה הבינלאומית, הדגיש את חשיבות ירושלים וקרא לאחדות לאומית. להלן מספר נושאים שאליהם התייחס בנאומו:

• **הסכסוך הפלסטיני ישראלי:** אבו מאזן האשים את ישראל בסרבנות למשא ומתן והדגיש כי הפלסטינים ימשיכו להיאבק לסיום הכיבוש ומימוש עצמאותה של מדינת פלסטין. לדבריו הכרה בישראל חייבת להיות הדדית בהדגישו כי הוא לא יסכים להכיר במדינה יהודית. אבו מאזן הכריז על שנת 2017 כ"שנת סיום הכיבוש". עוד אמר כי יש לפתור את בעיית הפליטים על פי החלטה העצרת הכללית 194 (שעליה מבססים הפלסטינים את טענתם ל"זכות השיבה")³. עוד ציין כי על ישראל לעמוד בהתחייבויותיה בעניין הפסקת הבנייה בהתנחלויות, שחרור האסירים ועמידה בהסכמים כגון הפעלת הוועדה המשותפת נגד ההסתה.

² דוברים מטעם חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין, ציינו כי השתתפות משלחות מטעמם בטקס הפתיחה הינה במסגרת שיקום האמון בין הצדדים ויצירת אווירה חיובית בדרך לסיום הפילוג ומימוש הפיוס (וטן, 28 בנובמבר 2016).

³ מדובר בהחלטת העצרת הכללית של האו"ם משנת 1948. ההחלטה ביקשה להתוות דרך כללית לסיום הסכסוך באמצעות הקמת ועדת פיוס. אמנם השבת הפליטים הפלסטינים הוזכרה בהחלטה אך יש לראות בכך חלק ממתווה כללי ולא "זכות" המוקנת לפלסטינים (ההחלטה אינה מזכירה את המונח "זכות").

• **"ההתנגדות העממית"** : לדברי אבו מאזן פתח והוא אישית מתנגדים לאלימות, טרור, קיצוניות והסתה מכל סוג שהוא. אולם הפלסטינים חייבים ורשאים לקיים את מה שהוא מכנה "התנגדות בדרכי שלום" אותה קרא **לחזק**⁴. אבו מאזן הדגיש יותר מפעם אחת במהלך נאומו כי ירושלים המזרחית היא בירת המדינה הפלסטינית והבטיח כי הועידה הבאה של התנועה תתקיים בירושלים.

• **המאבק נגד ישראל בזירה הבינלאומית**: אבו מאזן הציג את המאבק המדיני להכרה בינלאומית שאותו הוא מנהל ואת ההישגים שהשיג, ביניהם שדרוג מעמד הרשות הפלסטינית כמשקיפה באו"ם. כמו כן הוא מזכיר כי הפלסטינים הצליחו להצטרף עד כה ל-44 אמנות בינלאומיות ופורומים בינלאומיים ביניהם לאונסק"ו ולבית הדין הפלילי הבינלאומי בהאג. אבו מאזן הוסיף כי בכוונת הפלסטינים להמשיך בפעילות זו ולהצטרף לכל האמנות הבינלאומיות.

• **המישור הפנימי**: אבו מאזן הדגיש את הצורך בבניית מדינה פלסטינית יציבה. הוא מנה את הצלחות פתח והרשות הפלסטינית בקידום תהליכים ושיפור רווחת האזרחים ופיתוח כל תחומי החיים של העם הפלסטיני. הוא קרא לפיוס כלל-פלסטיני תוך שהוא מצייין כי אין לו התנגדות להקים ממשלה בה יהיו שותפים כלל הארגונים הפלסטינים. אבו מאזן הדגיש כי אין מדינה פלסטינית ללא עזה. הוא קרא לסיים את הפילוג בין הפלסטינים. לדבריו בסיס הפיוס יהיה דמוקרטיה ובחירות לנשיאות, למועצה המחוקקת ולמועצה הלאומית הפלסטינית. הוא ציין כי אין לפתח התנגדות לממשלה רחבה בה ישתתפו כל הארגונים .

■ **ביומה האחרון של הועידה נערכו בחירות לוועדה המרכזית המונה 22 חברים ולמועצה המהפכנית המונה שמונים חברים**. לוועדה המרכזית נבחר במקום הראשון **מרוואן ברע'ותי**, המרצה עונשי מאסר עולם מצטברים בכלא הישראלי בשל מעורבותו בטרור. אחריו נבחר **ג'בריל רג'וב** המשמש ראש התאחדות הכדורגל. מניתוח הרכב הועדה המרכזית שנבחרה עולה כי 15 חברים נמנים על ההרכב הקודם וכי **מחנה אבו מאזן שולט בה באופן מלא וכמעט אין בה דריסת רגל למתנגדיו**. עוד עולה כי רוב הנבחרים הם תושבי יהודה ושומרון וכי שני נציגים בלבד הינם מרצועת עזה. למחוז ירושלים אין ייצוג. כמו כן נפקד מקומן של הנשים (לוועדה המרכזית נבחרה אישה אחת בלבד). הנבחרים הם בעיקר מקרב בני הדור הוותיק ודור הביניים של התנועה כאשר ונפקד מקומם של נציגי הדור הצעיר.

■ **ב-5 בדצמבר 2016 ערכה הועדה המרכזית החדשה את כינוסה הראשון בראשות אבו מאזן**. בדברי הברכה שנשא אבו מאזן הביע תקווה כי זוהי התחלה חדשה שתוביל להקמת מדינה פלסטינית עצמאית. חברי הועדה המרכזית ציינו כי יחלו ליישם בהקדם האפשרי את ההחלטות וההמלצות שהתקבלו במהלך הועידה (ופא, 5 בדצמבר 2016).

⁴ האסטרטגיה של "ההתנגדות העממית" שעליה הוחלט בוועידה השישית של פתח מתבצעת מאז ועד היום והיא כוללת **אלימות וטרור** (כגון פיגועי דקירה, יידי אבנים והשלכת בקבוקי תבערה) **אסטרטגיה זו מקבלת לגיטימציה מאבו מאזן ומפתח**.

מימין: אבו מאזן נוטל חלק בבחירת חברי הוועדה המרכזית והמועצה המהפכנית של פתח (ופא, 3 בדצמבר 2016).
משמאל: אבו מאזן בלשכתו בראמאללה עם חברי הוועדה המרכזית הנבחרת של פתח (ופא, 5 בדצמבר 2016)